

Boodschap van paus Benedictus XVI voor de 26ste Wereldjongerendag (2011)

*“In Jezus Christus geworteld, op Hem gebouwd,
steunend op het geloof” (vgl. Kol 2:7)*

Beste vrienden,

Ik denk vaak terug aan de Wereldjongerendagen in Sydney 2008. Daar hebben we een groot geloofsfeest meegemaakt. Gods Geest was daar actief werkzaam in de diepe verbondenheid van deelnemers uit de hele wereld. Die samenkomst, als bij vorige keren, heeft rijke vrucht gedragen in het leven van vele jongeren en in dat van de hele Kerk.

Nu zien we uit naar de volgende Wereldjongerendag die in augustus 2011 in Madrid wordt gehouden. Eertijds in 1989, enkele maanden voor de historische val van de Berlijnse muur, voerde de jongerenpelgrimstocht naar Santiago de Compostela in Spanje. Nu, in een tijd waarin Europa sterke behoefte heeft aan herontdekking van zijn christelijke wortels, zal onze ontmoeting in Madrid plaatsvinden. Het thema is: *“In Jezus Christus geworteld, op Hem gebouwd, steunend op het geloof”* (vgl Kol 2:7). Ik moedig jullie aan, om aan dit voor de Kerk in Europa en voor de universele Kerk zo belangrijke evenement deel te nemen. Ik zou willen dat alle jongeren die net als wij in Jezus Christus geloven, maar ook zij die twijfelen, het nog niet weten, of niet in Hem geloven, deze ervaring meemaken. Ze kan beslissend voor hun leven blijken te zijn. Het is een ervaring van Jezus, de verrezen

en levende Heer, en van zijn liefde voor ieder van ons.

1. Aan de bron van onze diepste verlangens

In iedere periode van de geschiedenis, ook die van ons, voelen vele jongeren een diep verlangen naar persoonlijke relaties die gekenmerkt worden door waarheid en solidariteit. Velen zien uit naar echte vriendschap, de ware liefde, een eigen gezin dat bij elkaar blijft, persoonlijke levensvervulling en echte zekerheid. Allemaal garanties voor een vredige en gelukkige toekomst. Als ik aan mijn eigen jeugd denk, besef ik dat vastigheid en zekerheid niet de dingen zijn die de gedachten van jongeren het meest bezighouden. Natuurlijk is het belangrijk om werk te hebben en zo vaste grond onder je voeten. Toch zijn onze jeugdijaren ook een tijd waarin we het

meeste uit ons leven willen halen. Als ik terugdenk aan die tijd, herinner ik mij vooral dat we geen genoegen namen met het streven naar een conventioneel middenstandsleven. We wilden iets groots, iets nieuws. We wilden het leven zelf ontdekken, in al zijn omvang en schoonheid. Natuurlijk kwam dat deels door de tijd waarin we leefden. Tijdens de nazidictatuur en de oorlog waren we zogezegd "ingesloten" door de overheersende machtsstructuur. Dus wilden we uitbreken naar buiten om het hele scala van menselijke mogelijkheden te ervaren. Ik denk dat deze drang om uit het gewone uit te breken tot op zekere hoogte in iedere generatie aanwezig is. Deels verlangt jeugd iets dat verder reikt dan het leven van alledag en een vaste baan. Het is uitzien naar iets dat echt en wezenlijk groter is. Is dat gewoon maar een ijdele droom, die weer verdwijnt naarmate we ouder worden? Nee! Mannen en vrouwen zijn geschapen voor iets groots, voor de eeuwigheid. Iets anders zal nooit genoeg zijn. De heilige Augustinus had gelijk toen hij zei "ons hart is onrustig tot het rust vindt in U". Het verlangen naar een zinvoller leven is een teken dat wij door God geschapen zijn en zijn "afdruk" meedragen. God is leven, en daarom richt elk schepsel zich op leven. Als mensen naar Gods beeld doen wij dat op een unieke en bijzondere wijze. We streven naar liefde, vreugde en vrede. Zo kunnen we zien hoe absurd het is te denken dat we echt kunnen leven door God uit beeld te verwijderen! God is de bron van het leven. God terzijde schuiven is onszelf scheiden van die bron en, onvermijdelijk, onszelf beroven van vervulling en vreugde. "Zonder de Schepper verdwijnt het schepsel in het niets" (Vaticanum II, *Gaudium et Spes*, 36). In sommige delen van de wereld, met name het Westen, neigt de hedendaagse cultuur ertoe God uit te sluiten en geloof

als een pure privézaak te beschouwen, irrelevant voor de maatschappij. En hoewel haar basiswaarden uit het Evangelie stammen, zoals de waardigheid van de persoon, solidariteit, werk en gezin, zien we een zekere "Godsverduistering", een soort geheugenverlies. Weliswaar geen directe verwerping van het christendom, maar toch een ontkenning van de schat van ons geloof. En dat kan leiden tot verlies van onze diepste identiteit.

Om deze reden, beste vrienden, moedig ik jullie aan je geloof in God, de Vader van onze Heer Jezus Christus, intensief te beleven. Jullie zijn de toekomst van de maatschappij en van de Kerk! Zoals de apostel Paulus schreef aan de christenen van Kolosse, het is heel belangrijk wortels te hebben, een stevig fundament! Dat geldt in het bijzonder vandaag. Veel mensen hebben geen vaste oriëntatie voor hun leven en zijn daarom uiteindelijk diep van binnen onzeker. Er heerst een groeiende mentaliteit van relativisme. Dat houdt in dat alles gelijkwaardig zou zijn, dat absolute waarheid niet bestaat. Maar deze manier van denken leidt niet tot ware vrijheid, maar veeleer tot onevenwichtigheid, verwarring en blinde conformiteit aan de waan van het moment. Als jongeren hebben jullie het recht om van vorige generaties vaste oriëntatie te ontvangen voor je keuzes en basis van je leven. Als een jonge plant die vaste steun nodig heeft tot hij diep wortel kan schieten en een sterke boom kan worden die vrucht kan dragen.

2. In Jezus Christus geworteld, op Hem gebouwd

Om de betekenis van het geloof te benadrukken in het leven van gelovigen, wil ik graag met jullie nadenken over elk van de drie woorden die Paulus gebruikt als

hij zegt: “*In Jezus Christus geworteld, op Hem gebouwd, steunend op het geloof*” (vgl Kol 2:7). We kunnen drie beelden onderscheiden. “Geworteld” doet denken aan het planten van een boom met wortels die hem voeden, “gebouwd” verwijst naar de constructie van een huis en “steunend” wijst op groei van fysieke en morele kracht. Deze beelden zijn zeer sprekend. Voordat ik er commentaar op geef wijs ik erop, dat ze in de oorspronkelijke tekst alle drie de passieve grammaticale vorm hebben. Dat betekent dat het Christus zelf is die het initiatief neemt om gelovigen te planten, te vormen en te steunen.

Het eerste beeld is dat van een boom die stevig geplant is dankzij zijn wortels die hem recht houden en voeden. Zonder deze wortels zou hij omwaaien en doodgaan. Wat zijn onze wortels? Natuurlijk zijn onze ouders, familie en de cultuur van ons land heel belangrijke elementen van onze persoonlijke identiteit. Maar de bijbel onthult nog een element. De profeet Jeremias schreef: “Gezegend is hij die op de Heer vertrouwd, en zich veilig weet bij Hem. Hij is een boom aan een rivier, met wortels tot in het water. Hij heeft geen last van de hitte, zijn bladeren blijven groen. Een tijd van droogte deert hem niet, hij blijft vrucht dragen” (Jr 17:7-8). Wortel schieten betekent voor de profeet zijn vertrouwen op God stellen. Van Hem krijgen wij ons leven. Zonder Hem kunnen we niet echt leven. “God heeft ons eeuwig leven gegeven, en dat leven is in zijn Zoon” (1 Joh 5:11). Jezus zelf zegt ons dat Hij ons leven is (vgl Joh 14:6). Dus is christelijk geloof niet alleen een kwestie van geloven dat bepaalde dingen waar zijn, maar bovenal een persoonlijke relatie met Jezus. Het is een ontmoeting met de Zoon van God die nieuwe energie geeft aan heel ons bestaan.

Als we met Hem een persoonlijke relatie aangaan, onthult Christus onze ware identiteit en groeit, in vriendschap met Hem, ons leven naar volledige vervulling. Er is een moment dat ieder van ons zich als jongere afvraagt: wat is de zin van mijn leven? Welk doel en welke richting moet ik het geven? Dat is een heel belangrijk moment en dat kan ons zorgen baren, misschien voor enige tijd. We beginnen ons af te vragen wat voor werk we zullen kiezen en welke contacten of vriendschappen we zullen aangaan. Hier denk ik weer aan mijn eigen jeugd. Op een of andere manier was ik mij er al heel vroeg van bewust dat de Heer mij priester wilde laten worden. Later na de oorlog, via het seminarie en de universiteit op weg naar dat doel, moest ik die zekerheid opnieuw veroveren. Ik moest mezelf afvragen: is deze weg echt voor mij bedoeld? Is dit werkelijk Gods wil voor mij? Ben ik in staat Hem trouw te blijven en volledig te dienen? Zo'n beslissing vraagt een zekere strijd. Dat kan niet anders. Maar toen kwam de zekerheid: dit is het! Ja, de Heer heeft me nodig en zal me kracht geven. Als ik naar Hem luister en met Hem ga zal ik echt mijzelf worden. Wat telt is niet de vervulling van mijn verlangens, maar van zijn wil. Zo wordt het leven authentiek.

Net als de wortels een boom vast in de grond planten, zo geeft de fundering aan een huis blijvende stabiliteit. Door het geloof zijn we op Christus gegrondvest (vgl Kol 2:7), zoals een huis op zijn fundering. De heilsgeschiedenis biedt vele voorbeelden van heiligen die hun leven op Gods woord bouwden. Allereerst Abraham, ons aller vader in het geloof. Hij gehoorzaamde toen God hem vroeg het land van zijn voorouders te verlaten en op weg te gaan naar een onbekend land. “Abraham geloofde God en het werd

hem als gerechtigheid aangerekend, en hij werd Gods vriend genoemd" (Jac 2:23). Op Christus gebouwd zijn betekent Gods roep met ja beantwoorden, op Hem vertrouwen en zijn woord in praktijk brengen. Jezus zelf berispte zijn leerlingen: "Waarom roepen jullie Heer! Heer! tegen mij en doen jullie niet wat ik zeg?" (Lc 6:46). Hij bleef bij het beeld van het bouwen van een huis: "Iedereen die bij Mij komt, Mij hoort en doet wat Ik zeg - Ik zal jullie laten zien op wie zo iemand lijkt. Hij lijkt op iemand die bij het bouwen van zijn huis een diep gat groef en de fundering op de rots legde. Toen kwam er een overstroming en de rivier beukte tegen het huis, maar kon het niet aan het wankelen brengen, want het was goed gebouwd" (Lc 6:47-48).

Beste vrienden, bouw je eigen huis op rotsbodem, zoals de man die "diep gegraven" had. Probeer elke dag Christus' woord te volgen. Luister naar Hem als een echte vriend met wie je je levensweg kunt delen. Met Hem naast je zul je moed en hoop vinden bij moeilijkheden en ook teleurstellingen en tegenslagen te boven komen. Constant houdt men jullie gemakkelijkere keuzes voor, maar je weet zelf wel dat deze uiteindelijk teleurstellen en geen tevredenheid en vreugde kunnen brengen. Alleen Gods woord kan ons de ware weg wijzen, en alleen het geloof dat we ontvangen hebben is het licht dat ons pad beschijnt. Neem dit geestelijke geschenk van jullie gezin dankbaar aan. Probeer verantwoordelijk in te gaan op Gods roepstem en te groeien in je geloof. Geloof degenen niet, die zeggen dat je anderen niet nodig hebt om je leven vorm te geven! Zoek steun in het geloof van je dierbaren, dat van de Kerk en bedank de Heer dat je dat gekregen hebt en jezelf eigen kunnen maken!

3. Steunend op het geloof

Jullie zijn *"In Jezus Christus geworteld, op Hem gebouwd, steunend op het geloof"* (vgl Kol 2:7). De brief waaruit deze woorden genomen zijn is geschreven door de heilige Paulus als een antwoord dat de christenen in de stad Kolosse speciaal nodig hadden. Die gemeenschap werd bedreigd door de invloed van bepaalde culturele trends, die de gelovigen van het Evangelie afhielden. Onze eigen culturele omgeving, beste jongeren, is niet zo verschillend van die van de oude Kolossen. In feite heerst er een sterke secularisatie die God naar de marge van het leven en de maatschappij wil drijven en wil proberen een "paradijs" zonder Hem te creëren. Toch leert ons de ervaring dat een wereld zonder God tot een "hel" wordt. Namelijk vol egoïsme, gebroken gezinnen, haat tussen individuen en volkeren, en een groot gebrek aan liefde, blijdschap en hoop. Daarentegen, waar individuen en volkeren Gods bestaan aanvaarden, Hem echt aanbidden en luisteren naar zijn stem, daar wordt de beschaving van liefde opgebouwd, de waardigheid van allen geëerbiedigd, en saamhorigheid gevormd met al zijn vruchten. Toch laten sommige christenen zich verleiden door de secularisatie of door religieuze stromingen die hen van het geloof in Jezus Christus wegvoeren. Weer anderen geven wel niet toe aan deze verlokkingen, maar laten eenvoudig hun geloof verflauwen, onvermijdelijk met negatief effect op hun morele leven.

Tot die christenen, beïnvloed door ideeën die vreemd zijn aan het Evangelie, sprak de apostel Paulus over de kracht van Christus' dood en verrijzenis. Dat mysterie is het fundament van ons leven en de kern van het christelijk geloof. Alle filosofieën

die dit veronachtzamen en “dwaasheid” noemen (1 Cor 1:23), laten hun beperkingen zien waar het de grote vragen diep in het hart van de mens betreft. Als de opvolger van de apostel Petrus wil ook ik jullie bevestigen in het geloof (vgl Lc 22:32). Wij geloven vast dat Jezus Christus zichzelf aan het kruis geofferd heeft om ons zijn liefde te geven. In zijn lijden droeg hij ons lijden, nam onze zonden op zich, verkreeg vergeving voor ons, verzoende ons met God de Vader en opende voor ons de weg naar het eeuwige leven. Zo werden wij verlost van wat ons leven het meest blokkeert: de slavernij van de zonde. We kunnen nu iedereen liefhebben, zelfs onze vijanden, en deze liefde delen met onze armste broeders en zusters en ieder die in moeilijkheden zit.

Beste vrienden, het Kruis schrikt ons vaak af, omdat het een ontkenning van het leven lijkt. In feite is het tegendeel waar! Het is Gods “ja” tegen de mensheid, de opperste uiting van zijn liefde en de bron waaruit het eeuwige leven voortvloeit. Juist uit Jezus’ doorboorde hart op het Kruis stroomt dit goddelijke leven voort, altijd toegankelijk voor wie zijn ogen opheft naar de Gekruisigde. Ik kan jullie alleen maar aansporen om Jezus’ Kruis te omarmen als teken van Gods liefde en de bron van nieuw leven. Buiten Jezus Christus, opgestaan uit de dood, kan er geen redding zijn! Alleen Hij kan de wereld bevrijden van het kwaad en de groei bewerken van het Koninkrijk der gerechtigheid, vrede en liefde waar wij allemaal zo naar verlangen.

4. In Christus geloven zonder Hem gezien te hebben

In het Evangelie vinden we een beschrijving van apostel Thomas’ geloofserva-

ring, toen hij het mysterie van het Kruis en Christus’ opstanding aanvaardde. Thomas was een van de twaalf apostelen. Hij volgde Jezus en was ooggetuige van zijn genezingen en wonderen. Hij luisterde naar Zijn woorden en ervoer ontzetting bij Jezus’ dood. Op die Paasavond toen de Heer aan zijn leerlingen verscheen was Thomas er niet bij. Toen hem verteld werd dat Jezus leefde en zich had laten zien verklaarde Thomas: “Ik wil Zijn handen zien met de gaten van de spijkers erin; ik wil ze met mijn vingers voelen. Ik wil met mijn hand de opening in Zijn zijde voelen. Anders geloof ik niet” (Joh 20:25).

Wij willen ook graag Jezus kunnen zien, met Hem praten en, zelfs nog sterker, zijn aanwezigheid voelen. Voor veel mensen tegenwoordig is het moeilijk geworden om tot Jezus te komen. Er zijn zoveel Jezusbeelden in omloop met de claim van wetenschappelijkheid, losgemaakt van de grootheid en uniciteit van zijn persoon. Daarom heb ik gedacht, na vele jaren studeren en nadenken, om iets van mijn eigen persoonlijke ontmoeting met Jezus te delen door een boek te schrijven. Het was een manier om anderen te helpen de Heer te zien, horen en aanraken in wie God tot ons kwam om zichzelf bekend te maken. Jezus zelf, toen hij een week later weer verscheen aan zijn leerlingen, zei tegen Thomas: “Kijk maar, hier zijn mijn handen; kom nu maar met je vinger. En kom met je hand om de opening in mijn zijde te voelen. Wees niet langer ongeloofig, maar gelovig” (Joh 20:27). Ook wij kunnen tastbaar contact met Jezus hebben en zo te zeggen onze hand leggen op de tekenen van zijn Lijden, de tekenen van zijn liefde. Het zijn in het bijzonder de sacramenten waarin hij dichtbij komt en zich aan ons geeft. Beste jonge mensen, leer Jezus te “zien” en te “ontmoeten” in

de Eucharistie, waar Hij aanwezig en dichtbij ons is, en zelfs tot voedsel voor onze reis wordt. In het sacrament van de boete openbaart de Heer zijn barmhartigheid en schenkt ons altijd zijn vergeving. Herken en dien Jezus in arme mensen, in zieken, in onze broeders en zusters met problemen en hen die hulp nodig hebben.

Ga een persoonlijke dialoog aan met Jezus Christus en onderhoud die in geloof. Leer Hem beter kennen door de Evangeliën te lezen en de Catechismus van de Katholieke Kerk. Praat met Hem in gebed en stel je vertrouwen op Hem. Hij zal nooit dat vertrouwen beschamen! “Het geloof is op de eerste plaats een *zich persoonlijk beken*nen van de mens tot God; het is tegelijkertijd, en hiermee onlosmakelijk verbonden, *de vrije instemming met geheel de waarheid die God geopenbaard heeft*” (*Catechismus van de Katholieke Kerk*, 150). Zo zullen jullie een volwassen en vast geloof verkrijgen. Een geloof dat niet simpelweg op religieus sentiment is gebaseerd, of op een vage herinnering aan de catechismus die je als kind hebt bestudeerd. Je zult God leren kennen en authentiek in vereniging met Hem leren leven, net als de apostel Thomas die zijn vaste geloof in Jezus liet zien in de woorden: “Mijn Heer en mijn God!”.

5. Gesteund door het geloof van de Kerk, om getuigen te zijn

Jezus zei tegen Thomas: “Omdat je Me gezien hebt geloof je? Gelukkig zij die zonder gezien te hebben toch tot geloof komen” (Joh 20:29). Hij dacht aan de weg die de Kerk moest volgen, gebaseerd op het geloof van ooggetuigen: de apostelen. Zo komen we ook tot het inzicht, dat ons persoonlijk geloof in Christus, ontstaan door onze dialoog met Hem, verbonden is met het geloof van de Kerk. We geloven niet als

geïsoleerde individuen, maar we zijn veeleer, door het Doopsel, leden van zijn grote familie. Het is het geloof door de Kerk beleiden dat ons persoonlijke geloof versterkt. Het *Credo* dat we in de Zondagsmis uitspreken behoedt ons voor het gevaar dat we in een andere God geloven dan ons door Christus geopenbaard: “Iedere gelovige is als een schakel in de grote keten van gelovigen. Ik kan niet geloven zonder gedragen te worden door het geloof van anderen en door mijn geloof draag ik ertoe bij het geloof van anderen te dragen” (*Catechismus van de Katholieke Kerk*, 166). Laten we altijd de Heer bedanken voor de gave van de Kerk. Immers de Kerk helpt ons veilig voort te gaan in het geloof dat ons het ware leven geeft (vgl Joh 20:31).

In de geschiedenis van de Kerk hebben de heiligen en martelaren altijd aan het glorievolle Kruis van Christus de kracht ontleend om God trouw te blijven. Zelfs tot het punt dat zij hun eigen leven moesten offeren. In het geloof vonden zij de kracht om over hun zwakheid heen te komen en elke tegenslag te overwinnen. Vandaar dat de apostel Johannes zegt “Wie anders kan de wereld overwinnen dan hij die gelooft dat Jezus de Zoon van God is?” (1 Joh 5:5). De overwinning die voortkomt uit het geloof is die van de liefde. Er waren, en er zijn nog steeds, vele christenen die in de naastenliefde getuigen van de kracht van het geloof. Dat zijn vrede-stichters geweest, voorvechters van gerechtigheid en werkers aan een menselijker wereld. Een wereld in overeenstemming met Gods plan. Competent en vakbekwaam hebben zij zich ingezet in verschillende sectoren van het maatschappelijke leven en effectief bijgedragen aan het welzijn van allen. De naastenliefde vanuit het geloof bracht hen tot concreet getuigenis door hun

woord en daad. Christus is geen schat bedoeld voor onszelf alleen. Hij is de kostbaarste schat die we hebben, een die bedoeld is om te delen met anderen. Weest over de hele wereld getuigen van christelijke hoop in deze tijd van globalisering. Hoevelen verlangen er niet naar om deze hoop te krijgen! Staande voor het graf van zijn vier dagen tevoren overleden vriend Lazarus, en op het punt hem uit de dood weer tot leven te roepen, zei Jezus tegen Lazarus' zus Martha: "Je zult de heerlijkheid van God zien als je maar gelooft" (vgl Joh 11:40). Op dezelfde manier, als je gelooft en in staat bent je geloof te beleven en er elke dag van te getuigen, zul je voor andere jongeren als jij een hulp zijn bij het vinden van de zin en blijheid van het leven, die ontstaan uit een ontmoeting met Christus!

6. Op weg naar de Wereldjongerendag in Madrid

Beste vrienden, ik nodig jullie nogmaals uit de Wereldjongerendag in Madrid bij te wonen. Ik verwacht ieder van jullie met grote blijdschap. Jezus Christus wil jullie door de Kerk sterken in het geloof. Het besluit om in Jezus Christus te geloven en Hem te volgen is niet gemakkelijk. Het wordt gehinderd door onze persoonlijke fouten en door de vele stemmen die ons gemakkelijkere wegen wijzen. Laat je niet ontmoedigen. Zoek liever de steun van de christelijke gemeenschap, de steun van de Kerk! Bereid je heel dit jaar zorgvuldig voor op de ontmoeting in Madrid, met de bisschoppen, priesters en jeugdleiders in de bisdommen, parochies, verenigingen en bewegingen. De kwaliteit van onze ontmoeting zal vooral afhangen van onze geestelijke voorbereiding, ons gebed, ons samen luisteren naar het woord van God, en van onze wederzijdse steun.

Beste jongeren, de Kerk hangt van jullie af! Zij heeft jullie levende geloof nodig, jullie creatieve naastenliefde en de energie van jullie hoop. Jullie aanwezigheid vernieuwt, verjongt en geeft nieuwe kracht aan de Kerk. Daarom zijn de Wereldjongerendagen een genade, niet alleen voor jullie, maar voor het gehele Volk van God. De Kerk in Spanje is actief jullie verwelcoming en blij gezamenlijke geloofservaring aan het voorbereiden. Ik dank de bisdommen, parochies, bedevaartsoorden, religieuze gemeenschappen, kerkelijke verenigingen en bewegingen, en allen die hard aan het werk zijn bij de voorbereiding van dit evenement. De Heer zal niet nalaten hen zijn zegen te geven. Moge de Maagd Maria jullie bijstaan op deze weg daarheen. Zij ontving Gods woord in geloof bij de boodschap van de engel. Het was ook in geloof dat zij toestemde in wat God in haar zou volbrengen. Door haar "fiat", haar "ja", ontving ze de gave van onmetelijke naastenliefde, die haar ertoe bracht zich helemaal aan God te geven. Moge zij de voorspreekster zijn voor ieder van jullie, opdat je de komende Wereldjongerendag mag groeien in geloof en liefde. Ik beloof jullie vaderlijk te gedenken in mijn gebeden en geef jullie van harte mijn zegen.

*Vanuit het Vaticaan, 6 augustus 2010,
Feest van de Gedaanteverwisseling van de Heer.*

BENEDICTUS PP. XVI

© 2010 - Libreria Editrice Vaticana /
Secretariaat RK Kerk

Vertaling: Herman Lohman MA